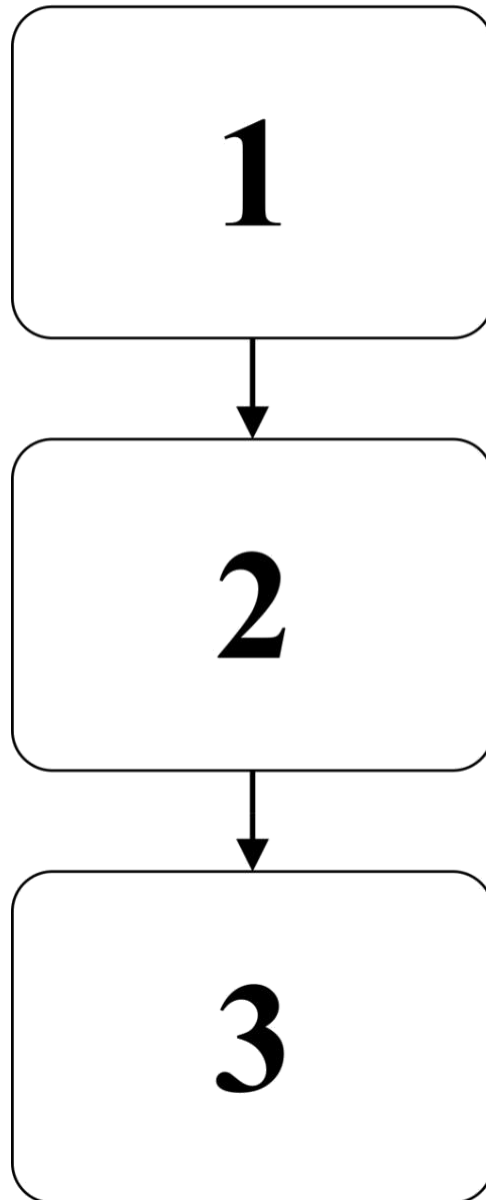

Здравствена специјализација

школска 2024/25. година

**ГОДИНЕ
СТУДИЈА**

Здравствена специјализација:

Стоматолошка протетика

Двосеместрална настава у оквиру специјалистичких студија траје

9 месеци и има фонд од 300 часова активне наставе

Наставници

Име и презиме	Електронска адреса	Звање
Јелена Тодић	todic.j@gmail.com	Редовни професор
Косовка Обрадовић	kosovkaobradovicdjuricic@gmail.com	Редовни професор
Радивоје Радосављевић	rascha016@yahoo.com	Доцент
Марко Милосављевић	drm.milosavljevic@yahoo.com	Доцент

Сврха: сврха специјализације из области стоматолошке протетике је стицање знања и вештина лекара у терапији безубих и крезубих пацијената

Циљ: стицање теоријског и практичног знања за потребе превенције, дијагностике и терапије крезубих и безубих у пацијента.

Потреба: потреба за оваквим оспособљавањем лекара настала је као последица пораста броја пацијената којима је неопходна протетска. Потреба је утемељена и са аспекта развоја нових техника израде зубних их надокнада, што захтева даљу едукацију лекара у циљу њиховог примене и пружања квалитетних стоматолошких услуга.

Садржај: програм специјализације из стоматолошке протетике трај 36 месеци. Обухвата теоријска и практична знања из разних области стоматолошке протетике. Програм предвиђа упознавање са стањима крезубости и безубости са свих аспеката у светлу најновијих научних ставова и смерница добре клиничке праксе.

Облици наставе: у оквиру програма специјализације, настава ће бити реализована кроз теоријску (консултативна програмска предавања) и практичну наставу, колоквијуме и завршни испит. Све предвиђене облике наставе кандидат ће похађати под руководством и контролом ментора.

Улоге и обавезе кандидата:

- Узимање упута за кружење у Служби за специјалистичке студије
- Присуство теоријској настави на програму специјализације из области стоматолошке протетике
- Практична настава / практични рад према предвиђеном програму
- Полагање колоквијума
- Полагање завршног испита из специјалистичке области стоматолошке протетике

Улоге и обавезе ментора:

- Усмеравање кандидата током теоријске и практичне наставе, организација консултативне наставе
- Процена стечених теоријских и практичних знања, провера стручних вештина кроз колоквијуме и оцењивање семинарских радова

ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

ГНАТОЛОГИЈА		
Аутори	Назив уџбеника	Издавач
Станишић-Синобад Д.	Основи гнатологије	БМГ, Београд, 2001.
Станишић-Синобад Д, Додић С.	Основи гнатологије-практикум	Графос, Београд, 2003.
ТОТАЛНА ЗУБНА ПРОТЕЗА		
Крстић М, Петровић А, Станишић-Синобад Д, Стошић З.	Стоматолошка протетика, Тотална протеза	Веларта, Београд, 1998.
Мартиновић Ж, Тихачек-Шојић Љ, Живковић Р.	Тотална зубна протеза	Ауторско издање, Београд, 2014.
ПАРЦИЈАЛНЕ ЗУБНЕ ПРОТЕЗЕ		
Стаменковић Д.	Стоматолошка протетика-парцијалне протезе	Друго допуњено издање, Дата Статус, Београд, 2017.
ФИКСНЕ ЗУБНЕ НАДОКНАДЕ		
Трифунковић Д, Вујошевић Љ.	Стоматолошка протетика, I део	ЕЦМР, Београд, 1998.
Радовић-Пантелић С.	Стоматолошка протетика, II део	Ауторско издање, Београд, 2000.
Обрадовић-Ђуричић К. и сар.	Керамички системи у стоматолошкој пракси	Стоматолошки факултет, Београд, 2013.
СТОМАТОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛИ		
Стаменковић Д. и сар.	Стоматолошки материјали, књига 1	Стоматолошки факултет, Београд, 2009.
Стаменковић Д. и сар.	Стоматолошки материјали, књига 2	Стоматолошки факултет, Београд, 2012.
НАДОКНАДЕ НА ИМПЛАНТАТИМА		
Јуришић М, Стаменковић Д. и сар.	Орална имплантологија (одабрана поглавља)	Стоматолошки факултет, Београд, 2008.

ДОПУНСКА ЛИТЕРАТУРА

Аутори	Назив уџбеника	Издавач
Стаменковић Д.	Стоматолошки материјали, књига 3	Дата Статус, Београд, 2015.
Стаменковић Д.	Дентални паралелометар	Елит-медицинске комуникације, Београд, 1993.
Обрадовић-Ђуричић К.	Порцеланске фасете	БМГ, Београд, 2002.
Обрадовић-Ђуричић К.	Протоколи у терапији крезубости	Стоматолошки факултет Универзитета у Београду, 2021
Мартиновић Ж.	Основи денталне морфологије	Магента ЗИ, Београд, 1996.
Мартиновић Ж.	Абразија зуба-етиологија, клиничка слика и терапија	Ауторско издање, Београд, 2005.
Тодоровић А.	Примена CAD/CAM технологије у стоматолошкој пракси	Ауторско издање, Београд, 2000.
Лазих В, Рудолф Р.	Бруксизам-шкрипање зубима у спавању	Стоматолошки факултет, Београд, 2008.
Тихачек-Шојић Љ, Станчић И, Живковић Р.	Стоматолошка геронтопротетика	Кораџи, Крагујевац, 2009.
Тодоровић Љ.	Анестезија у стоматологији	Издавач, Београд, 2012.
Станишић-Синобад Д. и сар.	Зглобна веза мандибуле са кранијумом-нормална функција и поремећаји (одабрана поглавља)	БМГ, Београд, 2001.
Милић-Лемић А.	Бимеханика у стоматолошкој протетици	Стоматолошки факултет Универзитета у Београду, 2023
Rosenstiel M. et al	Contemporary fixed prosthodontics	Mosby, 2012.
Misch CE	Dental Implant Prosthetics (одабрана поглавља)	Mosby, 2005.

НАСТАВНИ ПЛАН СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ:

Здравствена специјализација из Стоматолошке протетике траје три године

(36 месеци)

Област здравствене специјализације	Трајање
Болести зуба	1 месец
Пародонтологија и орална медицина	1 месец
Максилофацијална хирургија	1 месец
Орална хирургија	1 месец

Социјална медицина	1 месец
Стоматолошка протетика	7 месеци
Стоматолошка протетика	24 месеца

Програм здравствене специјализације:

План специјалистичких студија

1. Болести зуба (1 месец)

Настава обухвата:

- савремене методе лечења оболелих зуба,
- овладавање неинвазивним техникама припреме зуба за фиксне и мобилне надокнаде,
- оспособљавање за израду конзервативних надоградњи (пулпарни, парапулпарни кочић) .

1. Пародонтологија и орална медицина (1 месец)

Настава обухвата:

- етиологију, патогенезу и терапију пародонталних обољења,
- зубне надокнаде као јатрогени фактор пародонтопатија,
- улога протетског збрињавања у лечењу оболелог пародонцијума,
- пародонтолошка припрема пацијената за прихватање зубних надокнада.

3. Максилофацијална хирургија (1 месец)

Настава обухвата:

- оспособљавање за дијагностику бенигну и малигну тумора,
- оспособљавање за дијагностику инфекција орофацијалне регије,
- оспособљавање за дијагностику и ефикасно деловање у случајевима ургентних стања и повреда у максилофацијалној регији,
- овладавање техником протетског збрињавања урођених и стечених дефеката у пределу лица и вилица.

4. Орална хирургија (1 месец)

Настава обухвата:

- извођење локалне и спроводне анестезије у оралној регији,

- методе екстракције зуба
- хируршко лечење акутних и хроничних дентогених инфекција,
- препротетска хируршка припрема у максилофацијалној регији,
- поступке у случају ургентних стања у стоматолошкој ординацији.

5. Социјална медицина (1 месец)

Настава обухвата:

- организацију стоматолошке службе,
- планирање и програмирање здравствене и стоматолошке заштите,
- законодавство у здравственој делатности,
- одабрана поглавља здравствене статистике и здравствене економике

6. Стоматолошка протетика (7 месеци)

Стаж из Стоматолошке протетике у трајању од 7 месеци обавља се на Стоматолошком факултету или стоматолошким одсечима медицинских факултета, или у здравственим установама које испуњавају услове. Овај стаж се обавља по плану и програму који се примењује и на факултету.

7. Стоматолошка протетика (24 месеци) Стаж из Стоматолошке протетике у трајању од 24 месеца обавља се на Стоматолошком факултету или стоматолошким одсечима медицинских факултета, или у здравственим установама које испуњавају услове. У току теоријске и практичне наставе, односно практичног стручног рада из стоматолошке протетике, специјализант стиче знања и овладава вештинама из следећих области:

- Гнатологија
- Фиксне зубне надокнаде
- Парцијалне зубне протезе
- Тотална зубна протеза
- Материјали у стоматолошкој протетици

I Гнатологија

Из области Гнатологија специјализант треба да савлада:

- анатомију и физиологију ТМ зглоба, анатомију природне оклузије, физиологију покрета доње вилице, методе изналагања и регистровања одређених положаја и покрета доње вилице, да упозна артикулаторе и могућности симулирања виличних кретњи и упозна се са савременим ставовима у реконструкцији

оклузије фиксним, фиксно-мобилним и мобилним надокнадама, како би се оспособио за: брзу и ефикасну анализу постојеће оклузије,

- изналажење и регистровање централног положаја доње вилице, усклађивање постојеће оклузије брушењем у устима пацијента, рад са образним луком, рад са артикулатором средњих вредности и полуподесивим артикулатором, анализу постојеће оклузије на моделима у артикулатору, планирање врсте и обима реконструкције оклузије на моделима у артикулатору, усклађивање оклузије на готовим надокнадама са кретњама доње вилице (реоклудација у устима пацијента).

II Фиксне зубне надокнаде

Из области Фиксне зубне надокнаде специјализант се оспособљава:

- да на основу медицинских индикација донесе одлуку о потреби израде фиксне надокнаде,
- да установи случајеве у којима се фиксна надокнада привремено или трајно не сме уградити,
- да на пацијенту и на студијским моделима у артикулатору анализира затечену оклузију и на основу тога донесе одлуку о потреби чувања односа (уклапање надокнаде у постојеће оклузалне односе) будућом надокнадом или о потреби промене односа; да при томе користи образни лук за преношење модела у артикулатор,
- да открије дисфункције и преузме мере за излечење,
- да оцени способност потпорних ткива да носе фиксну надокнаду за дуже време; да прогнозира исход терапије и трајност терапијског ефекта постигнутог уграђеном фиксном надокнадом на основу животног доба пацијента, склоности ка обољењима, занимања пацијента и стања оралне хигијене,
- да установи потребу за препротетском конзервативном, пародонтолошком, ортодонтском или хируршком припремом,
- да рационално припреми (препарира) стубне зубе за све врсте фиксних надокнада,
- да преузме мере у циљу заштите осетљивости зубних и околних ткива, да обради дентинску рану и изради привремену фиксну надокнаду, примењујући све познате поступке,
- да се определи за поступак узимања отиска и да одабере одговарајуће отисне материјале,
- да овлада клиничким и лабораторијским поступцима за израду: инлеја, једноставних круница и мостова, сложених већих узглобљених мостова и конструкција, керамичких круница, металокерамичких надокнада, наменских фиксних надокнада, надокнада на депулпираним зубима и фиксних надокнада на имплантатима. При томе да рационално користи све клиничке и лабораторијске уређаје, да изврши рационалан избор материјала (посебно градивних) и да даје прецизна упутства лабораторији за начин примене и обраде,

- да при реконструкцији оклузије користи сплинтове, нагризне гребеневе, нагризне протезе и привремене фиксне надокнаде и да сталном фиксном надокнадом сачува успостављене односе,
- да оцени вредност урађених фиксних надокнада и да пре цементирања изврши све потребне корекције, а након тога да на најповољнији начин веже фиксну надокнаду за стубне зубе,
- да донесе одлуку о потреби и могућности уградње имплантата и изради одговарајућу фиксну надокнаду на уграђеном имплантату,
- да открије узроке брзог пропадања фиксних надокнада
- да открије евентуална штетна деловања материјала из фиксних надокнада на локална ткива и организам.

III Парцијалне протезе

Из области Парцијалне протезе специјализант се оспособљава:

- да на основу доброг познавања морфолошких и функционалних промена које прате губитак једног или више зуба донесе одлуку о потреби израде парцијалне протезе,
- да на основу типа крезубости, топографских и других односа преосталих зуба и безубих поља начини план конструкције парцијалне протезе, а да при томе добро познаје делове парцијалне протезе и њихову улогу,
- да процени способност преосталих зуба и виличних гребена да носе парцијалну протезу и у складу с тим рационално планира дистрибуцију оптерећења,
- да на пацијенту и на моделима у паралелометру анализира затечене положаје и односе преосталих зуба и безубих поља и на основу тога донесе одлуку о најрационалнијој припреми зуба за прихватање парцијалне протезе (формирање водећих равни и ретенционих поља, лежишта за елементе за стабилизацију и дентални пренос притиска жвакања),
- да на пацијенту и на моделима у артикулатору анализира затечену оклузију и планира тип оклузије који ће се успоставити надокнадом зависно од броја и распореда преосталих зуба,
- да на основу познавања ретенционих система (кукице, двоструке круне, атачмени) одабере најповољнији систем за сваког пацијента,
- да овлада клиничким и лабораторијским поступцима за израду; плочасте парцијалне протезе, парцијалне скелетиране протезе и супраденталне протезе; при томе да рационално користи све клиничке и лабораторијске уређаје, да изврши рационални избор материјала и да да прецизна упутства лабораторији за начин примене и обраде,
- да се определи за најприкладнији поступак узимања отиска и одабере одговарајуће отисне материјале и кашике,

- да оцени вредност урађене протезе и да изврши све потребне корекције пре предаје протезе пацијенту,
- да планира контроле у току адаптације пацијента на протезу, а после тога контроле и подлагања.

IV Тотална протеза

Из области Тотална протеза специјализант се оспособљава да на основу анамнезе, клиничког прегледа и рендгенолошког налаза процени:

- стање потпорних ткива у горњој и доњој вилици, стање ТМ зглобова и опште стање здравља пацијента, те да утврди промене на виличним костима, оралној слузокожи и изгледу доњег дела лица настале након губитка природних зуба,
- да установи промене у односу вилица,
- да открије промене у одвијању основних функција орофацијалног система (жвакање, гутање, говор),
- да установи потребу за протетском конзервативном или хируршком припремом,
- да донесе одлуку о задржавању последњих преосталих зуба (коренова) и евентуалној протетској терапији,
- да изврши анализу скелетног односа вилица, да донесе одлуку о врсти и обиму оклузалне реконструкције,
- да овлада клиничким и лабораторијским поступцима за израду класичних тоталних, имедијатних и супраденталних тоталних протеза,
- да рационално користи потребне уређаје у ординацији и лабораторији и изврши рационалан избор материјала за израду будућих надокнада,
- да одабере најприкладнији поступак узимања функционалног отиска,
- да утврди оптимални однос вилица и региструје одређени положај доње вилице,
- да користи образни лук при преношењу модела у артикулатор,
- да овлада принципима планирања и креирања вештачке оклузије код пацијената са различитим скелетним односом вилица,
- да користи артикулатор при формирању и завршном усклађивању вештачке оклузије,
- да уочи и благовремено уклони грешке у оклузији готових протеза,
- да обучи пацијента о начину коришћења тоталних протеза и очувања здравља потпорних ткива,
- да упозна специфичности терапије безубих пацијената старијег доба,
- да овлада поступцима за одржавање постигнутих терапијских ефеката (коректуре, репаратуре, подлагања),

- да донесе одлуку о потреби и могућности уградње имплантата и изради одговарајућу мобилну надокнаду на уграђеним имплантатима.

V Материјали у стоматолошкој протетици

Из области Стоматолошки материјали специјализант се информише о:

- физичким и механичким карактеристикама стоматолошких материјала,
- хемијским карактеристикама и хемизму везивања стоматолошких материјала,
- биолошким карактеристикама стоматолошких материјала,
- отисним материјалима и конвенционалним техникама отискивања,
- техници оптичког отискивања,
- градивним стоматолошким материјалима – вештачким смолама,
- градивним стоматолошким материјалима – денталним легурама,
- градивним стоматолошким материјалима – денталној керамици
- помоћним стоматолошким материјалима у зубној техници (материјали за израду радних модела, материјали за израду модела надокнаде, ватросталним масама, цементима, материјалима и инструментима за брушење и полирање зубних надокнада)
- CAD-CAM технологији у изради зубних надокнада,
- SLM технологији у изради зубних надокнада.

Теоријска настава:

Теоријска настава на специјализацији из области стоматолошке протетике обухвата следеће тематске јединице:

Гнатологија

- 1) Анатоомске и функционалне специфичности орофацијалног система
- 2) Анатоомске детерминанте виличних кретњи
- 3) Кретње доње вилице, класификација
- 4) Референтни положаји доње вилице
- 5) Артикулатори, намена, подела
- 6) Преношење модела вилица у артикулатор
- 7) Симулација ексцентричних кретњи доње вилице у полуподесивим и високоподесивим артикулаторима
- 8) Физиолошки оптимална оклузија
- 9) Нефизиолошка оклузија и краниомандибуларне дисфункције
- 10) Оклузална терапија, модалитети оклузалне терапије

Тотална зубна протеза

- 1) Дефиниција тоталне зубне протезе, значај стоматопротетске рехабилитације безубих пацијената
- 2) Индикације и контраиндикације за израду тоталне протезе
- 3) Промена оралних ткива као последица губитка зуба
- 4) Анатомија и хистологија мукоосеалног фундамента
- 5) Анамнеза и клинички преглед безубог пацијента
- 6) Препротетска припрема безубог пацијента
- 7) Принципи и биолошки аспекти отисака безубих вилица, поступак израде анатомског и функционалног отиска
- 8) Одређивање међувеличних односа
- 9) Артикулатори у изради тоталних протеза
- 10) Избор и одређивање положаја вештачких зуба код различитих скелетних класа
- 11) Проба воштаних модела тоталних протеза
- 12) Принципи уравнотежене оклузије
- 13) Ретенција и стабилизација тоталних протеза
- 14) Предаја тоталних протеза пацијенту и одржавање терапијских ефеката
- 15) Посебни облици тоталних протеза (имедијатне, супраденталне и ТП ојачане металном базом)

Парцијалне зубне протезе

- 1) Последице губитка зуба на стоматогнатни систем
- 2) Класификације крезубости
- 3) Биолошке основе парцијалне протезе, подела парцијалних протеза
- 4) Анамнеза и клинички преглед крезубог пацијента
- 5) Препротетска припрема крезубог пацијента
- 6) Индикације и контраиндикације за израду парцијалне скелетиране протезе
- 7) Елементи парцијалне скелетиране протезе
- 8) Планирање парцијалне скелетиране протезе, биостатика парцијалне скелетиране протезе
- 9) Дентални паралелометар
- 10) Артикулатори у изради парцијалних протеза
- 11) Парцијалне скелетиране протезе са атечменима
- 12) Парцијалне скелетиране протезе са двоструким крунама
- 13) Клинички и лабораторијски поступци у збрињавању крезубих пацијената мобилним надокнадама
- 14) Контролни прегледи, коректуре, репаратуре и подлагања парцијалних протеза

Фиксне зубне надокнаде

- 1) Дефиниција фиксних надокнада, индикације и контраиндикације, Анамнеза, клинички преглед, претпротетска припрема у изради фиксних надокнада, план терапије
- 2) Употреба артикулатора и концепти окузије у изради фиксних протетских надонадана
- 3) Принципи препарације зуба у израду фиксних надокнада
- 4) Заштита брушених зуба (хемијска заштита и привремене круне)
- 5) Отисци у фиксној протетици (технике отискивања и одабир материјала)
- 6) Збрињавање депулписаних зуба (ливена надоградња и конфекцијски кочићи)
- 7) Металокерамичке надокнаде-индикације и контраиндикације, предности и недостаци металокерамичких система
- 8) Керамичке надокнаде-индикације и контраиндикације, предности и недостаци савремених керамичких надокнада
- 9) Мостови-индикације и контраиндикације у изради мостова, подела мостова
- 10) Биомеханичке карактеристике
- 11) Цементирање фиксних надокнада (материјали и принципи цементирања) и уклањање старих фиксних надокнада
- 12) Фиксне надокнаде на имплантатима

Стоматолошки материјали

- 1) Увод у стоматолошке материјале, ISO стандарди
- 2) Физичка својства стоматолошких материјала
- 3) Хемијске карактеристике стоматолошких материјала, реакције везивања
- 4) Хемијска својства легура, еластомера и денталних керамичких материјала
- 5) Биокompatibilност стоматолошких материјала
- 6) Цементи (цинк-фосфатни, поликарбоксилатни, цинк-оксид еугенол цемент, глас јономер цемент, композитни цемент)
- 7) Отисни материјали (хидроколоиди, термопласитчне масе, еластомери)
- 8) Полимерни материјали (Основни појмови о полимерним материјалима; акрилати; полиетилен; полиетри; материјали за базу протезе; захтеви за материјале за базу протезе; материјали за подлагање протезе; материјали за МФ протезе)
- 9) Денталне легуре (врсте, састав, својства)
- 10) Дентални керамички материјали (састав, карактеристике, подела)
- 11) Помоћни материјали у стоматолошкој протетици

Распоред предавања за школску 2023/2024. годину

Тематска јединица	Место предавања	Наставник	Датум	Време Одржавања	Број Часова
1.Анатомске и функционалне специфичности орофацијалног система Анатомске детерминанте величних кретњи	33С С2	доц. др Марко Милосављевић	6.10.2023.	12h	10
2.Кретње доње вилице, класификација Референтни положаји доње вилице	33С С2	проф. др Јелена Тодић	13.10.2023.	12h	10
3.Артикулатори, намена, подела Преношење модела вилица у артикулатор	33С С2	доц. др Марко Милосављевић	20.10.2023.	12h	10
4.Симулација ексцентричних кретњи доње вилице у полуподесивим и високоподесним артикулаторима Физиолошки оптимална оклузија	33С С2	проф. др Јелена Тодић	27.10.2024.	12h	10
5.Нефизиолошка оклузија и краниомандибуларне дисфункције Оклузална терапија, модалитети оклузалне терапије	33С С2	доц. др Радивоје Радосављевић	3.11.2023.	12h	10
6.Дефиниција тоталне зубне протезе, значај стоматопротетске рехабилитације безубих пацијената Индикације и контраиндикације за израду тоталне протезе Промена оралних ткива као последица губитка зуба	33С С2	проф. др Јелена Тодић	10.11.2023.	12h	10
7.Анатомија и хистологија мукоосеалног фундамента Анамнеза и клинички преглед безубог пацијента Препротетска припрема безубог пацијента	33С С2	доц. др Марко Милосављевић	17.11.2023.	12h	10
8.Принципи и биолошки аспекти отисака безубих вилица, поступак израде анатомског и функционалног отиска	33С С2	доц. др Радивоје Радосављевић	24.11.2023.	12h	10
9.Одређивање међувилићних односа Артикулатори у изради тоталних протеза	33С С2	доц. др Марко Милосављевић	01.12.2023.	12h	10
10.Избор и одређивање положаја вештачких зуба код различитих скелетних класа Проба воштаних модела тоталних протеза	33С С2	проф. др Јелена Тодић	8.12.2023.	12h	10

11.Принципи уравнотежене оклузије Ретенција и стабилизација тоталних протеза	33C C2	доц. др Марко Милосављевић	15.12.2023.	12h	10
12.Предаја тоталних протеза пацијенту и одржавање терапијских ефеката Посебни облици тоталних протеза (имедијатне, супраденталне и ТП ојачане металном базом	33C C2	проф. др Јелена Тодић	22.12.2023.	12h	10
13.Последице губитка зуба на стоматогнатни систем Класификације крезубости Биолошке основе парцијалне протезе, подела парцијалних протезе	33C C2	доц. др Радивоје Радосављевић	29.12.2023	12h	10
14.Анамнеза и клинички преглед крезубог пацијента Препротетска припрема крезубог пацијента Индикације и контраиндикације за израду парцијалне скелетиране протезе	33C C2	проф. др Јелена Тодић	19.01.2024.	12h	10
15.Планирање парцијалне скелетиране протезе, биостатика парцијалне скелетиране протезе Дентални паралелометар Артикулатори у изради парцијалних протеза	33C C2	доц. др Марко Милосављевић	26.01.2024.	12h	10
16.Елементи парцијалне скелетиране протезе	33C C2	доц. др Радивоје Радосављевић	02.02.2024.	12h	10
17.Парцијалне скелетиране протезе са атечменима	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	23.02.2024.	12h	10
18Парцијалне скелетиране протезе са двоструким крунама Други облици парцијалних скелетираних протеза	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	01.03.2024.	12h	10
19.Клинички и лабораторијски поступци у збрињавању крезубих пацијената мобилним надокнадама Контролни прегледи, коректуре, репаратуре и подлагања парцијалних протеза	33C C2	доц. др Марко Милосављевић	08.03.2024.	12h	10

20.Дефиниција фиксних надокнада, индикације и контраиндикације, Анамнеза, клинички преглед, претпротетска припрема у изради фиксних надокнада, план терапије Употреба артикулатора и концепти окузије у изради фиксних протетских надонадана	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	15.03.2024.	12h	10
21.Принципи препарације зуба у израду фиксних надокнада Заштита брушених зуба (хемијска заштита и привремене круне)	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	22.03.2024.	12h	10
22.Отисци у фиксној протетици (технике отискивања одабир материјала) Збрињавање депулисаних зуба (ливена надоградња и конфекцијски кочићи)	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	05.04.2024.	12h	10
23.Металокерамичке надокнаде-индикације и контраиндикације, предности и недостаци металокерамичких система	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	12.04.2024.	12h	10
24.Керамичке надокнаде-индикације и контраиндикације, предности и недостаци савремених керамичких надокнада	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	19.04.2024.	12h	10
25.Мостови-индикације и контраиндикације у изради мостова, подела мостова,биомеханичке карактеристике Цементирање фиксних надокада (материјали и принципи цементирања) и уклањање старих фиксних надокада	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	26.04.2024.	12h	10
26.Фиксне надокнаде на имплантатима	33C C2	доц. др Марко Милосављевић	10.05.2024.	12h	10
27.Увод у стоматолошке материјале, ISO стандарди Физичка својства стоматолошких материјала Хемијске карактеристике стоматолошких материјала, реакције везивања Хемијска својства легура, еластомера и денталних керамичких материјала Биокомпатибилност стоматолошких материјала	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	17.05.2024.	12h	10
28.Цементи (цинк-фосфатни, поликарбоксилатни, цинк-оксид еугенол цемент, глас јономер цемент, композитни цемент) Отисни материјали (хидроколоиди, термопластичне масе, еластомери) Полимерни материјали (Основни појмови о полимерним материјалима Акрилати, полиетилени, полиетри Материјали за базу протезе Захтеви за материјале за базу протезе Материјали за подлагање протезе Материјали за МФ протезе)	33C C2	проф. др Косовка Обрадовић	24.05.2024.	12h	10

29.Денталне легуре (врсте, састав, својства) Дентални керамички материјали (састав, карактеристике, подела)	33С С2	проф. др Косовка Обрадовић	07.06.2024.	12h	10
30.Помоћни материјали у стоматолошкој протетици (Материјали за израду радних модела Дентални гипсеви (захтеви, састав, подела, својства) Дентални воскови (захтеви, састав, подела, својства) Ватросталне масе (захтеви, подела, својства, ВМ са гипсом као везивом, ВМ са фосфатима као везивом) Материјали за обраду и полирање (брусни инструменти, абразивни материјали, материјали за полирање))	33С С2	проф. др Косовка Обрадовић	14.06.2024.	12h	10
УКУПНО					300

Колоквијуми се полажу из следећих области:

- 1) Гнатологија
- 2) Тотална протеза
- 3) Парцијална протеза
- 4) Фиксне зубне надокнаде
- 5) Материјали у стоматолошкој протетици

Термини за полагање колоквијума

Термин	Сваки последњи уторак у месецу
Испитивач	Проф. др Јелена Тодић
	Доц. др Марко Милосављевић

Практична настава

Практична настава из области стоматолошке протетике биће организована током 31 месеца и обухватиће 5 обавезних подручја рада и следеће вештине:

Област рада	Вештине
ГНАТОЛОГИЈА	анализа оклузије у устима пацијената /10П, 5 ИС анализа оклузије на моделима у артикулатору и планирање одговарајуће терапије / 5ИС преношење модела у артикулатор уз коришћење образног лука / 5 ИС, 10 П, 10 У подешавање зглобног и инцизалног вођења на полуподесивом артикулатору уз помоћ позиционог регистрата / 3П, 2 У, 1 ИС изналажење и регистровање централног положаја доње вилице уз помоћ њених латералних покрета (регистровање готског лука) /1 П моделовање оклузалног рељефа према гнатолошким принципима на моделима за студије у артикулатору /5 ИС, 5 П планирање и формирање централних оклузалних контаката на моделима за студије у артикулатору /10 ИС, 10 П усклађивање оклузалних контаката у артикулатору /10 ИС, 10 П
ФИКСНА ПРОТЕТИКА	анализа стечене оклузије на моделима вилица у полуподесивом артикулатору и планирање одговарајуће терапије /2 П, 2 ИС ливене надоградње /8 ИС, 8 У ливене круне /10 ИС керамичке круне /2 ИС, металокерамичке круне /10 ИС, 4У сложене (наменске) фиксне надокнаде са атечменима, уграђеном или фрезованом пречком /10ИС, 4 У фиксне надокнаде на имплантатима /1 П
ПАРЦИЈАЛНА ПРОТЕЗА	плочасте парцијалне протезе /3 ИС плочаста парцијална протеза са атечменима или двоструким крунама /1 У скелетирана парцијална протеза /5 ИС планирање скелетиране протезе на моделима за студије у паралелометру /10 П, 5 ИС
ТОТАЛНА ПРОТЕЗА	тоталне протезе /10 ИС тоталне протезе код пацијената са другом скелетном класом /3 ИС, 2У тоталне протезе код пацијената са трећом скелетном класом /5 ИС, 2 У постава вештачких зуба /2 П усклађивање оклузије на готовим протезама у артикулатору / 2 П усклађивање оклузије на готовим протезама у устима пацијента /8 ИС, 8 У имедијатна тотална протеза /2 ИС, 2 У супрадентална тотална протеза /1 У мобилне надокнаде на имплантима /1 У
СТОМАТОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛИ	Практична настава везана за изучавање стоматолошких материјала, изводи се у оквиру програма постојећих протетских дисциплина.

П-посматра; ИС-изводи самостално; У-учествује;

Кандидат је у обавези да за сваку област рада коју прође добије потписе као доказ да је практична настава из одређене области изведена. Кандидат може добити потпис од наставника на специјализацији из стоматолошке протетике уколико је испунио најмање 80% обавеза из одређене области рада.

Проходност: специјализација из области стоматолошке протетике подразумева рад појединца, али у извесним ситуацијама протетско збрињавање захтева мултидисциплинарни приступ. Стоматолошка протетика промовише свеобухватно размишљање у дијагностици и терапији крзубих и безубих пацијената.

Исход: похађањем програма специјализације из области стоматолошке протетике кандидат се оспособљава за:

- Самосталну израду фиксних стоматолошких радова
- Самосталну израду тоталних протеза
- Самосталну израду парцијалних протеза
- Терапију патолошке оклузије
- Дијагностику и терапију дисфункција орофацијалног система
- Употребу савремених стоматолошких материјала сходно индикационом подручју

Стечено звање: Специјалиста стоматолошке протетике

НАЧИН ПОЛАГАЊА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИСПИТА:

Услов за полагање завршног дела испита су претходно положених **5** колоквијума. Усмени део колоквијума се састоји из **3** питања из области колоквијума која се извлаче пред почетак полагања колоквијума. Колоквијуми се полагају код једног од предметних наставника:

1. Проф.др Јелена Тодић
2. Доц. др Марко Милосављевић

Да би специјализант изашао на полагање испита мора да:

1. положи предвиђене колоквијуме
2. има оверен извештај ментора о завршеном програму (попуњену књижицу каталога знања и вештина)
3. има потписан упут о завршеном специјалистичком стажу од стране шефа Катедре

Специјалистички испит се састоји из:

- 1) **Теста** - 20 питања из свих области Стоматолошке протетике. Специјализант мора тачно одговорити више од 60% питања (12 тачних одговора) у тесту да би био оцењен позитивно. Тест је елиминациони и услов је наставка специјалистичког испита.
- 2) **Практични део испита** - полаже се најкасније на дан полагања усменог испита. Практични испит подразумева да специјализант уради анамнезу, обави клинички преглед пацијента, интерпретира налаз, пацијенту постави дијагнозу (диференцијалну дијагнозу) предложи и спроведе одређени терапијски поступак. Специјализант је у обавези да уради 4 терапијске процедуре које се оцењују од 0-10 поена. Специјализант мора имати више од 50% поена на практичном делу испита (минимум 21 поен) да би положио практични део испита. Практични део испита је елиминациони и услов је наставка специјалистичког испита.
- 3) **Усмени испит** полаже се пред испитном комисијом, специјализант извлачи 5 питања (која се вреднују од 0-8 поена). Специјализант мора имати више од 50% поена на усменом делу испита (минимум 21 поен) да би положио усмени део испита.

Здравствена специјализација	МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
	Завршни тест	Практични испит	Усмени испит	Σ
Стоматолошка протетика	20	40	40	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би специјализант изашао на полагање испита мора да положи све предвиђене коловијуме.

Да би специјализант положио тест мора да оствари минимум 12 поена на тесту.

Да би специјализант положио практични део испита мора да оствари минимум 21 поен на испиту.

Да би специјализант положио усмени део испита мора да оствари минимум 21 поен на испиту.

Свака фаза испита је елиминациона.

број освојених поена	оцена
0-50	није положио
51 – 70	добар
71 – 90	врло добар
91 – 100	одличан

Специјалистичка комисија (01-541/18-27, 26.01.2022.)

Стоматолошка протетика

Комисија 1:

1. **Проф. др Јелена Тодић** - редовни професор за ужу научну област Стоматолошка протетика Медицинског факултета Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, специјалиста Стоматолошке протетике - **председник**
2. **Проф. др Раде Живковић** – редовни професор за ужу научну област Клиничке стоматолошке науке Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, специјалиста Стоматолошке протетике - **члан**
3. **Доц. др Радивоје Радосављевић** - доцент за ужу научну област Стоматолошка протетика Медицинског факултета Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, специјалиста Стоматолошке протетике - **члан**

Резервни чланови:

1. **Проф. др Недељка Ивковић** - ванредни професор за ужу научну област Стоматологија, Орална хирургија и медицина Медицинског факултета у Фочи, Универзитет у Источном Сарајеву, специјалиста Стоматолошке протетике-резервни члан
2. **Проф. др Данимир Јевремовић** - ванредни професор за ужу научну област Стоматолошка протетика Стоматолошког факултета у Панчеву, Универзитет Привредна академија Нови Сад, специјалиста Стоматолошке протетике - резервни члан
3. **Доц. др Марко Милосављевић** – доцент за ужу научну област Стоматолошка протетика Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, специјалиста Стоматолошке протетике – резервни члан

Комисија 2:

1. **Проф. др Косовка Обрадовић** - редовни професор за ужу научну област Стоматолошка протетика Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, специјалиста Стоматолошке протетике – **председник**
2. **Проф. др Јелена Тодић** - редовни професор за ужу научну област Стоматолошка протетика Медицинског факултета Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, специјалиста Стоматолошке протетике – **члан**
3. **Доц. др Марко Милосављевић** – доцент за ужу научну област Стоматолошка протетика Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, специјалиста Стоматолошке протетике – **члан**

Резервни чланови:

1. **Проф. др Раде Живковић** - редовни професор за ужу научну област Клиничке стоматолошке науке Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, специјалиста Стоматолошке протетике-резервни члан
2. **Проф. др Недељка Ивковић** - ванредни професор за ужу научну област Стоматологија, Орална хирургија и медицина Медицинског факултета у Фочи, Универзитет у Источном Сарајеву, специјалиста Стоматолошке протетике-резервни члан
3. **Доц. др Драгослав Лазић** - доцент за ужу научну област Стоматолошка протетика Медицинског факултета Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, специјалиста Стоматолошке протетике - резервни члан

Питања за специјалистички испит

ГНАТОЛОГИЈА

1. Морфолошка и функцијска обележја физиолошки оптималне оклузије
2. Контакти антагониста у интеркуспалном положају мандибуле, дистрибуција контаката, типови контактнoг односа код природних и вештачких зубика
3. Анатомске детерминанте пропулзионе кретње мандибуле, односи антагониста у пропулзији код природних и вештачких зубика
4. Зглобно вођење, методе регистравања и подешавање у артикулатору
5. Могућности и недостаци артикулатора средњих вредности
6. Оклузиона раван код природних и вештачких зубика, дефиниција, функцијски значај, изналажење оклузионих равни при реконструкцији оклузије
7. Функцијска анализа постојеће оклузије, поступци, методе, значај
8. Мишићи орофацијалне регије
9. Инцизални систем подесивих артикулатора, саставни делови, техничка решења, могућности подешавања
10. Фактори који одређују пут мандибуле у латерооклузију, оклузални односи у том положају код природних и вештачких зубика
11. Положај физиолошког мировања мандибуле, дефиниција, методе изналажења, стабилност положаја физиолошког мировања, значај у протетској терапији
12. Кретње доње вилице, детерминанте мандибуларних кретњи, врсте покрета методе регистравања и значај добијених регистрата у реконструкцији оклузије
13. Преношење модела вилица у артикулатор, методе, грешке и последице погрешног преношења.
14. Регистравање централног и ексцентричних положаја мандибуле и значај позиционих регистрата у реконструкцији оклузије.
15. Централни положај мандибуле, дефиниција, методе изналажења, значај у
16. дијагностици и протетској терапији
17. Интеркуспални положај доње вилице, дефиниција, карактеристике, изналажење, регистравање, значај у протетској терапији
18. Краниомандибуларна зглобна веза, анатомске и функцијске специфичности, кретње у виличном зглобу, значај зглобног вођења у реконструкцији оклузије
19. Подешавање зглобних и инцизалних водича у полуподесивим артикулаторима
20. Оклузална морфологија гризних површина бочних зуба и њен функцијски значај

ТОТАЛНА ЗУБНА ПРОТЕЗА

1. Значај најужег говорног простора и anteriорног говорног положаја мандибуле у реконструкцији оклузије
2. Избор и одређивање положаја предњих зуба у терапији безубих пацијената (статички аспекти положаја предњих вештачких зуба)

3. Пранирање вештачког оклузионог комплекса код пацијената са II и III скелетном класом
4. Изналажење централног положаја мандибуле у терапији безубих пацијената.
Грешке и последице грешака при изналажењу централног положаја мандибуле
5. Могућност дистрибуције оптерећења потпорних ткива безубих вилица
6. Принципи и биолошки аспекти функционалног отиска безубих вилица
7. Специфичности потпорних ткива у горњој и доњој безубој вилици (ресорптивни процеси, последице, могућности превентивног и терапијског деловања)
8. Проба модела тоталних протеза, значај, анализа могућих грешака у оклузији
9. Основни принципи при планирању бочног зубног низа при изради тоталних протеза.
10. Концепт уравнотежене оклузије код носиоца тоталних протеза
11. Реоклудација тоталних протеза, методе, инструменти, поступци
12. Биолошки принципи и принципи статике при планирању вештачког оклузионог комплекса
13. Препротетска припрема безубих уста
14. Одређивање међувеличних односа и грешке у одређивању међувеличних односа
15. Предаја тоталних протеза, провера ретенције, стабилности протеза, анализа оклузије, период адаптације
16. Значај зглобног вођења у реконструкцији оклузије тоталним протезама
17. Положај оклузионе равни у носиоца тоталних протеза, изналажење, значај са аспекта функције и статике
18. Вертикална димензија оклузије и интероклузални простор
19. Иmediјатна тотална протеза (индикације, клиничке процедуре, материјали и одржавање терапијских ефеката)
20. Тоталне зубне протезе на имплантатима

ПАРЦИЈАЛНЕ ЗУБНЕ ПРОТЕЗЕ

1. Промене на крезубим вилицама услед губитка зуба
2. Класификација крезубости и класификација парцијалних протеза
3. Анализа модела за студије у терапији крезубости парцијалним протезама
4. Процена стања потпорних ткива крезубе вилице
5. Препротетска (орално-хируршка, конзервативна и пародонтолошка) припрема уста и зуба за израду парцијалне протезе
6. Протетска припрема преосталих зуба за прихватање елемената парцијалне протезе
7. Ретенција парцијалних протеза (избор ретенционих елемената, механизам остваривања ретенције различитим средствима, ретенциона сила)
8. Стабилизација парцијалне плочасте и парцијалне скелетиране протезе.
Биомеханика слободног седла парцијалне протезе
9. Примена паралелометра у планирању и изради парцијалних протеза

10. Атечмени у саставу парцијалне протезе (подела, индикације, механизам ретенције, уградња, планирање, грешке)
11. Двоструке круне у саставу парцијалне протезе (подела, индикације, механизам ретенције, уградња, планирање, грешке)
12. Планирање парцијалне скелетиране протезе са слободним седлима
13. Планирање парцијалне скелетиране протезе са комбинованим седлима
14. Отисак крезубе вилице за парцијалну протезу (конвенционални и оптички отисак)
15. Терапија поремећених оклузалних и међувеличних односа код крезубих пацијената парцијалним протезама
16. Терапија субтоталне крезубости
17. Етиопатогенеза и протетска терапија абрадираног зубика
18. Реконструкција међувеличних односа код крезубих пацијената парцијалном протезом
19. Имедијатне парцијалне протезе
20. Улога великих и малих спојница код парцијалних скелетираних протеза

ФИКСНЕ ЗУБНЕ НАДОКНАДЕ

1. Индикације и контраиндикације за израду фиксних надокнада
2. Отисак за фиксне надокнаде (конвенционални и оптички отисак)
3. Израда фиксних надокнада на депулписаним зубима
4. Оклузија у изради фиксних надокнада
5. Дијагноза, препротетска припрема и план терапијефиксним надокнадама
6. Принципи препарације зуба за фиксне надокнаде
7. Мостови (подела, семициркуларни, висећи и адхезивни мостови, статика мостова)
8. Привремене фиксне надокнаде
9. Примена образног лука и артикулатора и планирање оклузалног комплекса у изради фиксних надокнада
10. Метало-керамичке крунице и мостови
11. Керамичке крунице и мостови
12. Боја (основнипараметри боје, одређивање боје зуба)
13. Наменске фиксне надокнаде
14. Везивање фиксних надокнада за зубе носаче
15. Израда фиксних надокнада на непаралелним носачима
16. Израда фиксних надокнада на имплантатима
17. Оптерећеност потпорног апарата зуба фиксним надокнадама.
18. САD-САМ крунице и мостови
19. Керамичке и композитне фасете (индикације и контраиндикације, препарација зуба, отисак, избор материјала, техника израде и везивање фасета за зубе носаче)
20. Постојаност фиксних надокнада

СТОМАТОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛИ

1. Стандарди стоматолошких материјала (Директиве EU, CE знак, ISO, GCP и GMP стандард)
2. Физичка својства стоматолошких материјала (чврстоћа, дијаграм напона и деформације, жилавосат, еластичност, вискоеластичност, пластичност, тврдоћа, замор материјала)
3. Хемијска својства и реакције везивања стоматолошких материјала
4. Биокompatибилност и тестови за евалуацију биокompatибилности стоматолошких материјала
5. Отисни материјали у стоматолошкој протетици (нееластични и еластични отисни материјали)
6. Оптички отисак у стоматолошкој протетици
7. Материјали и технологије у изради радних модела и модела зубне надокнаде
8. Метали и легуре (Au легуре)
9. Метали и легуре (легуре метал-керамичке надокнаде)
10. Метали и легуре (Co, Cr, Mo легуре)
11. Метали и легуре (Ag, Pd легуре)
12. Метали и легуре (Ti и легуре Ti)
13. Акрилати за базу протезе
14. Полимеризација акрилата (режими полимеризације, резидуални мономер)
15. Керамички материјали (састав, поделе, захтеви)
16. Керамички материјали за метал-керамичке надокнаде
17. Керамички материјали за керамичке надокнаде
18. Цементи у стоматолошкој протетици
19. Субстрактивне технологије у изради зубних надокнада
20. Адитивне технологије у изради зубних надокнада